#### ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

#### ШОСТА СЕСІЯ

# ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання 2 листопада 2021 року

# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання 2 листопада 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

# **3MICT**

# <u>Позачергове засідання</u> (Вівторок, 2 листопада 2021 року)

Заява депутатської фракції «Слуга народу»	
та депутатської групи «Довіра»	5
Внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	6
Внесення змін до деяких законів України щодо використання майна ліквідованих комунальних закладів середньої освіти у сільській місцевості	13
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України»	13
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності справ Верховному Суду як суду першої інстанції»	18
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів»	24
Внесення змін до статті 9 <sup>2</sup> Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання	28
Прийняття Постанови «Про додаткові заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»	34

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням	
наполовину строків підготовки до другого читання	
проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального	
кодексу України щодо встановлення відповідальності	
за підробку документів, що стосуються	
проведення профілактичних щеплень»	40
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів	
України щодо удосконалення системи управління	
сферою охорони здоров'я та забезпечення	
медичного обслуговування населення»	47
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням	
наполовину строків підготовки до другого читання	
проекту Закону «Про внесення змін до деяких	
законів України щодо вдосконалення функціонування	
Единого державного реєстру ветеранів війни	
та запровадження електронного посвідчення ветерана»	47
Внесення змін до:	
Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю	
в Україні» щодо приведення у відповідність із деякими	
законодавчими актами	51
Закону України «Про політичні партії в Україні»	
щодо удосконалення правового регулювання фінансування	
діяльності політичних партій	52
до деяких законодавчих актів України щодо запровадження	
на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом	
газу в одиницях енергії	54

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

#### ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Зал засідань Верховної Ради України 2 листопада 2021 року, 16 година 5 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні народні депутати, прошу запрошувати колег до залу. Повідомляю, що на вимогу Президента України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Перелік питань, передбачених до розгляду на позачерговому засіданні, вам надано, тож ви мали змогу ознайомитися з ними. Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати її до кінця реєстрації, тобто до появи результатів на табло.

Готові реєструватися? Готові? Прошу зареєструватися.

У залі зареєструвалися 250 народних депутатів. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, перш ніж ми перейдемо до розгляду питань порядку денного, зазначу, що надійшла заява від фракції «Слуга народу» і депутатської групи «Довіра» з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Надаю слово народному депутату України Жупанину Андрію Вікторовичу. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Фракція «Слуга народу». Сьогодні доволі об'ємний перелік питань передбачений для позачергового засідання парламенту, однак я хотів би звернути вашу увагу на законопроект № 2553. Це законопроект, який ми розробляли спільно з командою з Міністерства енергетики, а також НАК «Нафтогаз України». Його основна мета — ввести на ринку природного газу облік та розрахунки за обсягом газу в одиницях енергії. Сьогодні поважний колега з фракції «Батьківщина» говорив, що законопроекти повинні бути людиноцентристськими, в центрі кожного законопроекту має бути людина. Так ось, в центрі нашого законопроекту споживач природного газу.

Наш законопроект, незважаючи на доволі об'ємну назву, складається з кількох ключових речей. Насамперед, з 1 травня 2022 року ми відійдемо від

радянської системи обчислення об'єму природного газу та перейдемо до європейської методики, а саме кіловат-годин.

Ви запитаєте: що це дасть споживачу? Насамперед споживач нарешті почне платити не за об'єм природного газу, а за його якість та ефективність. Він зможе порівнювати ефективність природного газу як засобу для опалення приміщень, так само, наприклад, як електроенергії, тому що ми приведемо до спільного знаменника обчислення цих енергоресурсів. Крім того, ми забудемо про «морозні» коефіцієнти. Можливо, ви чули, як постачальники газу, оператори газорозподільних мереж донараховували споживачам якісь кошти начебто за «морозними» коефіцієнтами. З прийняттям нашого законопроекту ми просто забудемо про цю проблему.

Також, доопрацьовуючи законопроект в комітеті, ми відреагували на кілька проблем, які сформувалися на газовому ринку буквально цього опалювального сезону. По-перше, для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків ми встановимо ціну газу, що встановлена для населення. Це запрацює з моменту прийняття цього законопроекту. По-друге, споживачі, які наразі залишилися без постачальника через причини, що від них не залежать, також зможуть отримувати газ від НАК «Нафтогаз України» за ціною, що встановлена для населення. Ми зараз говоримо про 600 тисяч споживачів по всій Україні.

І, нарешті, бюджетні установи, які не змогли отримати газ у постачальника «останньої надії» через те, що були позбавлені... По суті, залишилися без постачальника. Ми в режимі закону надамо їм право оперативно укласти договори і отримати газ від НАК «Нафтогаз України».

Отже, як я сказав, основна мета цього законопроекту – це споживач, основний об'єкт цього законопроекту – це споживач і основним вигодонабувачем від прийняття цього законопроекту є споживач. Уклінно прошу вас досидіти до кінця сьогоднішнього позачергового засідання та підтримати наш законопроект № 2553.

Дякую вам за увагу.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Ми розпочинаємо з законопроекту № 6197. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти».

Шановні колеги, цей законопроект потребує включення до порядку денного, а для цього необхідно 226 голосів. Звертаюся до всіх із проханням все-таки проголосувати і підтримати включення цього законопроекту до порядку денного, тому що ситуація, яка склалася у зв'язку з рішенням Верховного Суду, потребує від парламенту активної позиції щодо розв'язання цього питання, і цей законопроект є нагальним. Тому звертаюся з проханням підтримати включення цього законопроекту і сам законопроект у цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (№ 6197).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Для прийняття рішення потрібно 150 голосів. Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 235.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергія Віталійовича Бабака.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу. Він і від комітету, і від авторів, тому, будь ласка, надайте 4 хвилини.

**БАБАК С.В.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Усі дотичні до освіти знають, що Верховний Суд 13 жовтня скасував результати конкурсу від 2018 року на обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Одразу всіх заспокою: без жодної паніки. Всі дипломи, що видані на основі акредитацій, проведених цим агентством раніше, будуть дійсні, проблеми в цьому немає. Але є певні ризики. Через те, що Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти наразі не може виконувати свої функції через рішення суду, є певні ризики щодо того, що буде затримка з видачею дипломів магістрів, які будуть випускатися в грудні, січні і пізніше, в наступному році. Так само можливі проблеми з набором іноземців на неакредитовані програми, тому що справи на акредитацію лежать зараз в Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти.

Верховний Суд в своєму рішенні побачив правову колізію, яка існує в статті 19 Закону України «Про вищу освіту». Власне, на виправлення цієї ситуації спрямований проект закону № 6197. Там є три основні пункти. Перший — усувається колізія, через яку був скасований конкурс. Другий — перший, точніше нульовий склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, який так і не запрацював і був скасований змінами до Закону України «Про вищу освіту», вважається нульовим. І третій — Кабінету Міністрів України надається право призначити тимчасовий склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відмінити конкурс, який наразі триває, і оголосити новий, але вже за тією статтею, за тією нормою, яку зараз ми з вами виправимо.

Комітет на своєму засіданні одноголосно підтримав проект закону № 6197 і рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому. Тому, колеги, дуже прошу підтримати.

Дякую (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні цього законопроекту? Прошу записатися: два — за, два — проти.

Слово надається народній депутатці України Фріз Ірині Василівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

**ФРІЗ І.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ростиславу Павленку.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Павленко. Будь ласка.

**ПАВЛЕНКО Р.М.**, член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність». Шановні колеги, сподіваюся, що цей законопроект сьогодні об'єднає зал, тому що, справді, створено колізію, яка потребує негайного вирішення. Тут, думаю, не буде багато думок, і сподіваюся, що рішення буде дуже швидким і єдино правильним.

Але хотів звернути вашу увагу, колеги, що ситуація в країні вимагає прийняття низки інших термінових рішень. Дякуємо всім фракціям, всім колегам, які поставили підпис в підтримку проведення позачергового засідання щодо кисневих концентраторів. Дуже сподіваємося на швидке рішення і розгляд цього питання, і так само закликаємо підтримати законопроекти, які стосуються місцевого самоврядування, допомоги в питанні захисту громадян від тарифів, і правильного використання бюджетних коштів. Законопроекти № 6218 і № 6006, мені здається, так само мають бути терміново включені до порядку денного і розглянуті.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос».

**ЮРЧИШИН Я.Р.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Наталії Піпі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Піпа Наталія Романівна. Будь ласка.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, українці! Львів, виборчий округ № 115, депутатське об'єднання «Справедливість». Ми точно будемо підтримувати цей законопроект. Ситуація, яка склалася з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, дуже чітко показує, наскільки потрібно реформувати судову систему, яка живе не по духу, а по букві закону. Це є ще однією причиною для продовження судової реформи, що була розпочата. Це по-перше.

По-друге, вважаю, що Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти є найкращим, що було у вищій освіті за останні роки, і, зокрема, я повністю довіряю доброчесності і професійності цього складу. Звичайно, я не є судовим органом, рішення якого в даному випадку впливає на склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, але наша позиція є такою: ми повинні прибрати цю колізію і дати змогу нашим магістрам, які мали в січні-лютому отримати дипломи, їх отримати. А в лютому всі, хто приїде до нас вчитися з-за кордону, мають приїхати на акредитовані цим складом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти програми. Саме цей законопроект дає змогу цю колізію прибрати і розблоковує видачу дипломів на цей рік. Дуже прошу, щоб всі ми доклали зусиль, всі, хто розуміється в справах освіти, щоб наступний склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти був доброчесним і професійним: таким, як цей.

Можу також сказати, що за останні роки була акредитована велика кількість програм, якщо я не помиляюся, близько 2 тисяч, і на наступні роки є плани їх збільшити вдвічі. Це дуже цінно і якісно. І всі, хто реально вболіває за якість нашої вищої освіти і вихід вищої освіти на міжнародний рівень, розуміють вклад цього складу агентства у вищу освіту України і на міжнародному рівні.

Дякую (Оплески).

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Івану Григоровичу Кириленку, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

**КИРИЛЕНКО І.Г.**, член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, дійсно, ситуація патова. Після рішення Верховного Суду у нас заблокована дуже важлива функція в сфері освіти. Але, якщо ви звернули увагу, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило два серйозних зауваження, які не дають нам змоги зараз проголосувати за законопроект і в першому, і в другому читаннях. Проте щойно ми провели короткі переговори — голова комітету, голова підкомітету, Голова Верховної Ради України — і дійшли злагоди, що для того, щоб знову, вибачте, не нарватися

на судовий позов, нам треба внести дві, можливо, технічні, але дуже важливі правки.

Перша. Ми делегуємо уряду вирішення цього питання. А уряд — це хто? Хто визначає кількісний і якісний склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти? Два десятки міністрів: міністр енергетики, міністр економіки — хто вносить? Звичайно, треба сформулювати логічно: вносить Міністерство освіти і науки України. Крапка. Ми знаємо, що це кафедра цього міністерства, і воно несе відповідальність за тих, кого внесло.

І друга. Немає більш постійного в Україні, ніж тимчасове. Давайте поставимо обмеження: так, до завершення конкурсу, але не пізніше, ніж пів року.

Руслане Олексійовичу, ми щойно з вами домовилися, що для того, аби розблокувати процес, ми голосуємо і у першому, і в другому читаннях всім залом, але завтра на засіданні комітету ми внесемо коректно ці поправки, погоджені з Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України, і в четвер, скажімо так, скорегуємо, щоб закон був досконалим і ми знову... Не доведи Боже напоротися на судові рішення з цього питання.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую, Іване Григоровичу. Так, підтверджую, і прошу сьогодні підтримати за основу і в цілому. У разі, якщо завтра комітет виявить якийсь ґандж у тих чи інших формулюваннях, я попрошу рішення комітету, скористаюся правом, наданим мені згідно зі статтею 131 Регламенту, і внесу ці поправки, щоб ми лише за них проголосували і вже цього тижня Україна отримала дуже важливий закон, який забезпечить сталість і спадковість нашої вищої освіти. Це питання, що стосується всіх нас. Дякую.

Далі надаю слово Лубінцю Дмитру Валерійовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка.

**ЛУБІНЕЦЬ Д.В.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово народній депутатці Констанкевич Ірині Мирославівні.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Ірина Мирославівна Констанкевич.

**КОНСТАНКЕВИЧ І.М.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Виборчий округ № 23, Волинь. Безперечно, депутатська група «Партія «За майбутнє», яка складається з народних депутатів-мажоритарників, буде підтримувати все, що стосується покращення якості вищої освіти. І даний законопроект, який дійсно зможе

допомогти вийти зі складної, кризової ситуації, яка склалася у вищій освіті — це, по суті, екстремальне розв'язання проблеми, що формувалася не один рік.

Ми сьогодні підтримаємо даний законопроект із тими технічними правками, про які щойно йшлося, але я би просила профільний комітет все-таки взяти на контроль питання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. З огляду на те, що вже не вперше ми чуємо нарікання щодо його роботи, зокрема щодо вартості процедури акредитації освітніх програм, щодо того, скільки коштів «видушується» із університетів, я б просила, щоб профільний комітет звернув на це увагу, щоб якість освіти забезпечувалася повноцінно не лише шляхом законодавчого забезпечення, але і в плані контролю.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Мирославівно.

Я так розумію, Юлія Миколаївна Гришина. Після цього ще хтось бажає? Бачу, так. Ще два виступи, і потім переходимо до голосування. Будь ласка.

**ГРИШИНА Ю.М.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, цей законопроект є життєво необхідним і терміновим для української вищої освіти, і ось чому. Дійсно, рішенням Верховного Суду роботу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти було заблоковано саме через скасування рішення про призначення членів цього агентства. Тобто на сьогодні у нас є ситуація, коли там фактично ніхто не працює, крім апарату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, і приймати рішення про акредитацію освітніх програм у нас в Україні зараз немає кому.

Якщо ми з вами зараз не проголосуємо за цей законопроект, що відбудеться далі? Перше — більшість студентів магістратури, які випускаються вже через декілька місяців, не отримають дипломи, друге — іноземні студенти, у яких зараз триває вступна кампанія, не зможуть вступити до більшості закладів вищої освіти України і третє — в червні ми не зможемо видати дипломи нашим магістрам і бакалаврам.

Це може бути колапс, колеги. Тому в даному законопроекті ми пропонуємо шляхи вирішення цієї ситуації, про що було вже сказано доповідачами. Прошу... (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

I, будь ласка, завершальний виступ народної депутатки Лариси Білозір. Після цього переходимо до голосування.

**БІЛОЗІР Л.М.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального

розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Вінниччина. Шановні колеги, дійсно, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти потрібно розблокувати. Але члени комітету пропонують, окрім виправлення ситуації з представництвом— не більше одної особи від галузі знань— додатково ще обнулити терміни. Тому ці технічні правки, Руслане Олексійовичу, відповідно до статті 131 Регламенту треба внести обов'язково, адже є зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

І тут теж питання щодо того, хто має вносити цю пропозицію на розгляд Кабінету Міністрів України, вже колеги про це говорили: це має бути Міністерство освіти і науки України, колегія Міністерства освіти і науки чи конкурсна комісія? Тому правова невизначеність цих питань... Треба це внести, тому що це знову відкриває шлях до оскарження і прийняття рішень щодо тимчасового складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. І там по часу теж треба внести: «не більше шести місяців», тому що теж немає визначеності.

Тому те, про що каже Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, потрібно виконати. Депутатська група «Довіра», своєю чергою, буде підтримувати в першому і другому читаннях, якщо...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Щиро вдячний. Шановні колеги, ми переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ми домовилися, що спочатку ставимо пропозицію комітету про прийняття за основу, у разі її підтримки — про прийняття в цілому з необхідними технікоюридичними правками. Але якщо після цього комітет буде вбачати, що необхідно щось підкорегувати, він підготує завтра рішення, передасть мені і ми доправимо до кінця цього тижня згідно зі статтею 131 Регламенту Верховної Ради України.

Тому, шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (№ 6197) за основу. Готові голосувати?

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 307.

Рішення прийнято.

Оскільки така спільність у наших намірах, ставлю і наступну пропозицію комітету: прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (№ 6197) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу проголосувати.

((3a)) - 309.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю.

Так, йдемо далі. Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо використання майна ліквідованих комунальних закладів середньої освіти у сільській місцевості» (№ 5230). Це друге читання.

Запрошую... Є необхідність обговорювати цей законопроект? Немає. Можемо прийняти без обговорення, так? Шановні колеги, тоді я... Це друге читання, тому без обговорення, так. Ніхто не наполягає на поправках? Ні.

Ставиться пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо використання майна ліквідованих комунальних закладів середньої освіти у сільській місцевості» (№ 5230) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Йдемо далі. Наступне питання — це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України» (№ 5630). Це перше читання, проект Кабінету Міністрів України. Є необхідність його обговорювати? Є.

Тоді ставлю спочатку пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Нам потрібно набрати 150 голосів. Прошу підтримати і проголосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра внутрішніх справ України Богдана Євгеновича Драп'ятого. Будь ласка, Богдане Євгеновичу, у вас 2 хвилини.

**ДРАП'ЯТИЙ Б.Є.**, заступник міністра внутрішніх справ України. Доброго дня, шановний пане Голово! Шановні народні депутати! До вашого розгляду пропонується надзвичайно важливий законопроект, який стосується осіб, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності нашої держави, та який розроблений на виконання указу Президента України № 594 від 13 серпня 2019 року.

Метою законопроекту є спрощення порядку набуття громадянства України іноземцями, які в установленому законодавством України порядку проходили або проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, які мають визначні заслуги перед Україною або прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес, які проходять військову службу в Збройних Силах України і нагороджені державними нагородами та іноземцями, які

є громадянами держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, і зазнали переслідувань через політичні переконання.

Законопроектом, зокрема, пропонується врегулювати питання щодо можливості подання декларації про відмову від іноземного громадянства разом із заявою про прийняття до громадянства України без надання підтверджуючих документів, що свідчать про вихід з громадянства держави, громадянської належності. Важливо, що на сьогодні такі іноземці, які прийняті до громадянства України, не можуть виконати ці зобов'язання і припинити своє попереднє громадянство, оскільки їм необхідно звертатися до посольства своєї країни, що може нести загрозу їхній свободі.

Також законопроектом встановлені певні обмеження. Зокрема, не можуть бути прийнятими до громадянства особи, які вчинили злочини проти людства чи здійснювали геноцид, або вчинили на території іншої держави діяння, яке визнано законодавством України тяжким або особливо тяжким злочином.

Таким чином, прийняття запропонованого законопроекту дозволить спростити правила набуття громадянства особами, які справді цього потребують та, що найголовніше, заслуговують своїми вчинками та діями по відношенню до України.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Євгеновичу.

Запрошую до слова голову Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Дмитра Валерійовича Лубінця.

Будь ласка.

**ЛУБІНЕЦЬ Д.В.** Шановна президіє! Шановні народні депутати, громадяни України! Наш комітет розглянув даний законопроект. Він внесений Кабінетом Міністрів України і був розроблений на виконання указу Президента України від 13 серпня 2019 року «Питання спрощення набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали (беруть) участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони України, та громадянами Російської Федерації, які зазнали переслідувань через політичні переконання».

Зокрема, проектом передбачається можливість подання декларації про відмову від іноземного громадянства разом із заявою про прийняття до громадянства України категоріями осіб, які в установленому законом України порядку проходять або проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах України, які проходять військову службу та нагороджені державними нагородами України, які мають визначні заслуги перед Україною, які є громадянами держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Шановні народні депутати, майже всі центральні органи виконавчої влади підтримують прийняття цього законопроекту без застережень, а це і Державна міграційна служба, і Міністерство оборони України, а також Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Єдине, у Міністерства оборони  $\epsilon$  пропозиція щодо вдосконалення. Впевнений, що до другого читання ми це виправимо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, в принципі, рекомендує прийняти цей законопроект, тож закликаю зал підтримати дану законодавчу ініціативу і надати змогу громадянам, які захищали нашу державу...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Валерійовичу.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність обговорювати цей законопроект? Прошу записатися: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату України Ар'єву Володимиру Ігоровичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

**АР'ЄВ В.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Яні Зінкевич.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Яна Вадимівна Зінкевич. Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Законопроект № 5630 — це дійсно надзвичайно важливий проект, якого очікують сотні наших ветеранів, діючих військовослужбовців та добровольців. Наша фракція повністю його підтримує і буде, звісно, голосувати «за». Необхідність такого закону зумовлена неможливістю отримання певним переліком бійців-іноземців, наприклад, росіян чи білорусів, громадянства України через необхідність припинення громадянства, до прикладу, в країні-агресорі.

Але також хочу наголосити, що навіть найкращі закони потрібно дуже гарно реалізовувати. Тому що ми всі пам'ятаємо, що відбулося в липні 2019 року, коли був такий, достатньо великий піар Президента Зеленського стосовно того, що він надає громадянство бійцям-добровольцям. Тоді тимчасове громадянство було надано понад 20 особам. Їм було встановлено термін: два роки, за який вони мають в країні-агресорі нібито здати свої основні документи, отримати здачу, і лише тоді отримати постійне громадянство.

Що відбулося в підсумку? У липні цього року в усіх цих людей забрали їхнє тимчасове громадянство, вони були позбавлені... Взагалі жодних документів не мали. При цьому їм заблокували банківські рахунки, тобто до них

виникали питання у Державної міграційної служби. Зокрема, хочу навести приклад відомої бійчині Юлії Толопи, яка вже тут народила дитину, воювала в складі Збройних Сил України, але при цьому вона вже декілька місяців сидить ізольована і не має навіть звичайної банківської картки. Тому прошу всіх врахувати, що за виконанням цього закону має здійснюватися дуже серйозний контроль, щоб він виконувався так, як треба.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Рудик Кірі Олександрівні, фракція політичної партії «Голос».

**РУДИК К.О.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Передаю слово Роману Костенку.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко. Будь ласка.

**КОСТЕНКО Р.В.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос» буде підтримувати цей законопроект. Ми вважаємо його дуже важливим. Люди, які захищали нашу країну на фронті, повинні мати змогу стати громадянами цієї країни. Але водночає ми говоримо про те, що цей законопроект потрібно допрацювати до другого читання і встановити чіткі запобіжники для того, щоб дехто не міг цим скористатися і не було жодного подвійного тлумачення.

Тому ще раз закликаю всіх підтримати в першому читанні цей законопроект, і ми, фракція «Голос», теж його підтримаємо, а до другого читання разом доопрацюємо.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Рудику Сергію Ярославовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

**РУДИК С.Я.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово Дмитру Валерійовичу Лубінцю.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Валерійович Лубінець. Будь ласка.

**ЛУБІНЕЦЬ Д.В.** Шановні народні депутати! Ми на засіданні нашого комітету ретельно розглядали цей законопроект, і ми просимо його підтримати.

Дійсно... От навіть зараз у нас виникла дискусія серед народних депутатів щодо того, хто буде контролювати, хто саме буде отримувати громадянство, якщо буде прийнято цей законопроект.

Хочу зазначити, що у Міністерства оборони України є зауваження, і ми це доопрацюємо до другого читання, саме в цій частині. І, що найголовніше, громадянин будь-якої іноземної держави, що приїхав на територію нашої держави, взяв до рук зброю, офіційно уклав контракт зі Збройними Силами України, був на передовій, а це прямо зазначено, що потрібно було перебувати або в зоні АТО, або зоні проведення ООС (операції Об'єднаних сил), лише за таких умов може набути громадянства в спрощеному порядку. Ці люди вже своїм життям, своїм здоров'ям довели, що вони хочуть і захищали нашу державу, а тепер хочуть стати її громадянами. Чому ми не можемо надати їм таке право?

Що найголовніше, такі громадяни дуже часто переслідуються. Вони з Російської Федерації, з Білорусі, вони юридично не можуть офіційно відмовитися від громадянства цих країн, бо, зрозуміло, що ці країни ніколи їм письмово не нададуть такої згоди. Тому тут спрощується порядок. Це будуть... Це вже  $\epsilon$  наші громадяни, це наші люди. Вони вже довели, що в душі вони  $\epsilon$  українцями. Чому ми не можемо як народні депутати надати їм таку можливість?

До нас звернулися практично всі громадські організації, які об'єднують ветеранів АТО і ООС. Вони всі підтримують прийняття цього законопроекту. Тому ми вас закликаємо це зробити, і депутатська група «Партія «За майбутнє» буде за нього голосувати...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Валерійовичу.

Єгор Чернєв, і після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.

**ЧЕРНЄВ Є.В.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, хвилинку уваги, будь ласка. Це дійсно важливий законопроект. Уявіть собі, люди, громадяни Російської Федерації, які проти політики Путіна, приїхали до України, не визнають окупацію Криму, взяли зброю і захищають цю землю, навіть проливаючи кров. І зараз... Деякі з них вже отримали тимчасове громадянство, але у них є обов'язок вийти з громадянства Російської Федерації. Ви розумієте, що це таке: вийти з громадянства Російської Федерації, тобто прийти до російського посольства? Це неможливо.

Тому прошу проголосувати за проект закону щодо спрощення процедури, щоб вони подавали виключно декларацію, були в безпеці і стали громадянами нашої країни. Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, готові проголосувати? Є пропозиція комітету: прийняти за основу. Після того, як ми проголосуємо за це, я сподіваюся, ми приймемо всім залом... Як ви дивитеся, я звертаюся до голови комітету, на те, щоб ми скоротили строки підготовки законопроекту до другого читання з тим, щоб вже наступного пленарного тижня прийняти його в цілому? Не буде заперечень?

Добре. Тоді я поки ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України» (№ 5630) за основу. Готові голосувати?

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 302.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, як ми і говорили, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подання поправок та пропозицій і підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України».

Готові? Прошу голосувати.

(3a) - 294.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, за підтримку цього важливого законопроекту.

Наступне питання — це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності справ Верховному Суду як суду першої інстанції» (№ 5067) і проекти № 5067-1 та № 5067-2.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні? Тоді давайте ми спочатку підтримаємо розгляд цих законопроєктів за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

Розпочинаємо розгляд цього питання за скороченою процедурою.

Запрошую до слова доповідача — заступника міністра юстиції України Банчука Олександра Анатолійовича.

Будь ласка, Олександре Анатолійовичу.

**БАНЧУК О.А.**, *заступника міністра юстиції України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується визначений

Президентом України як невідкладний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності справ Верховному Суду як суду першої інстанції» (№ 5067).

Законопроектом передбачено, що справи про оскарження нормативноправових актів Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та суб'єктів владних повноважень, повноваження яких поширюються на всю територію України, будуть розглядатися Верховним Судом як судом першої інстанції. Це означає, що ці справи проти Кабінету Міністрів України, міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших суб'єктів владних повноважень будуть розглядатися Верховним Судом, як це зараз відбувається зі справами щодо оскарження рішень Центральної виборчої комісії, актів Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Ця особливість зумовлена складністю справ, і розгляд їх Верховним Судом буде більш ефективним та більш якісним.

Особливість цього законопроекту також полягає в тому, що він передбачає різний склад колегії суддів при розгляді цих справ. Якщо справа буде стосуватися оскарження нормативно-правового акта Кабінету Міністрів України, законопроектом передбачено, що вона має розглядатися Верховним Судом у складі колегії Касаційного адміністративного суду не менше ніж з п'яти суддів. Якщо вона стосуватиметься оскарження нормативно-правових актів інших суб'єктів — міністерств, центральних органів виконавчої влади тощо, — то не менше ніж з трьох суддів. Апеляційною інстанцією при розгляді відповідних справ, як передбачено в законопроекті, буде Велика Палата Верховного Суду.

Дякую за увагу, і прошу підтримати в першому читанні.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас  $\epsilon$  ще два альтернативних законопроекти, але автори цих законопроектів не наполягають на доповіді щодо них, тому запрошую до співдоповіді голову Комітету з питань правової політики Костіна Андрія Євгеновича.

Прошу.

**КОСТІН А.С.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Шановний український народе! Метою цього законопроекту є підвищення рівня захисту прав та інтересів українських громадян. Йдеться про те, що будь-який нормативно-правовий акт, який приймається урядом, центральним органом виконавчої влади або Національним банком України може бути оскаржений одразу в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду. В такому випадку Велика Палата Верховного Суду буде апеляційною інстанцією при розгляді цього спору.

Для чого це робиться? Мета полягає в тому, щоб ці нормативно-правові акти, які стосуються прав та інтересів майже кожного громадянина, розглядалися не в Окружному адміністративному суді міста Києва, а одразу найвищим судом у системі судоустрою України, який буде розглядати ці питання в колегіальному складі, а не одноосібно суддею, як це відбувається зараз.

Тому хочу закликати вас підтримати цей законопроект, який ретельно вивчався на рівні комітету. Ми його обговорювали, зокрема, з представниками органів судової влади, з Верховним Судом. Лунали деякі пропозиції стосовно того, щоб, наприклад, до другого читання його доопрацювати і передати до Верховного Суду як суду першої інстанції нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, а акти центральних органів виконавчої влади передати по першій інстанції до Апеляційного суду міста Києва.

Тому комітет буде ці питання доопрацьовувати до другого читання, а наразі рішення комітету є таким: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності справ Верховному Суду як суду першої інстанції» (№ 5067) прийняти за основу, а альтернативні — № 5067-1 і № 5067-2 — відхилити, а також звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією застосувати частину першу статті 116 Регламенту для ретельного доопрацювання…

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні цих законопроєктів?  $\epsilon$ . Тоді прошу записатися: два — за, два — проти, для детального і всебічного обговорення цих важливих законодавчих ініціатив.

Слово надається народному депутату Рущишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

**РУЩИШИН Я.І.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Юрчишину.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Юрчишин Ярослав Романович.

**ЮРЧИШИН Я.Р.** Шановні колеги, вітаю. Нарешті ми впритул підійшли до того, що від нас вимагали понад 25 тисяч наших громадян — це славне народовладдя, якому ми з вами надали ефективності через петиції, а саме ліквідації так званого «вовчого» суду — Окружного адміністративного суду міста Києва.

Проблема в тому, що цей суд став фактично синонімом корупції, про плівки Вовка не говорить лише лінивий. Дуже прикро, що ми для того, щоб розглянути хоча б у першому читанні ініціативу Президента, що визначена як невідкладна, витратили дуже і дуже багато часу. Справді, можна вдосконалювати цей механізм, справді, можна його розробляти. Але що ми точно маємо

зрозуміти: не заслуговує людина на те, щоб у суперечках з владою, зокрема з центральною владою, йти до Окружного адміністративного суду міста Києва і не отримувати адекватного рішення, а, швидше за все, мати куплене рішення тим, у кого грошей більше. Не заслуговує вона йти до суду, де судді змагаються у політичній проституції.

Тому, звісно, оперативно треба підтримувати рішення комітету, оперативно доопрацьовувати, і треба нарешті показати, що те, що Президент визначає на прохання народу невідкладним, треба розглядати невідкладно. І буде дуже цікаво подивитися, хто проголосує «за» збереження і хто проголосує «проти». Тобто, хто за збереження Окружного адміністративного суду міста Києва, можливо, у вас там справи?

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Федієнку Олександру Павловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

Веніславський Федір Володимирович. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні громадяни України, про що цей законопроект, який нам пропонує до розгляду Президент України? Цей законопроект про розвиток інституту адміністративного судочинства. Безперечно, в 2005 році, коли в Україні було ухвалено Кодекс адміністративного судочинства і створено систему адміністративних судів, було зроблено дуже великий крок вперед на шляху до забезпечення кожному громадянину України можливостей для реалізації свого конституційного права на оскарження в суді незаконних дій або рішень суб'єктів владних повноважень. Але в процесі застосування цього важливого інструменту захисту конституційних прав і свобод громадян України було виявлено низку системних проблем. Ці системні проблеми полягають у тому, що на сьогодні, як сказали мої колеги, Окружний адміністративний суд міста Києва має змогу (а він розглядає справи одноосібно) визнати незаконним акт Кабінету Міністрів України, Національного банку України, міністерства або іншого центрального органу виконавчої влади, юрисдикція якого поширюється на всю територію України. І, як правильно сказав голова комітету, ці акти і рішення стосуються всіх громадян України. Звичайно, маючи такий одіозний, сумнозвісний Окружний адміністративний суд міста Києва, сподіватися, що він винесе справедливе, обгрунтоване, законне рішення, керуючись ідеями верховенства права, досить часто немає підстав.

Тому, приймаючи цей законопроект, ми піднімаємо планку: незаконними акти центральних органів виконавчої влади має визнавати саме Верховний Суд, і це абсолютно пропорційне і домірне правове регулювання.

Партія «Слуга народу» буде підтримувати цей законопроект. Закликаю всіх долучитися.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Тарасу Івановичу Батенку, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка.

**БАТЕНКО Т.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Сергію Рудику.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

**РУДИК С.Я.** Шановні колеги, ніяку планку ми цим законопроектом нікуди не піднімаємо, і ні проти якого Вовка цей законопроект не спрямований.

Цей законопроект спрямований на те, щоб майже ніхто в нашій державі не зміг оскаржити рішення Кабінету Міністрів України. І я не помилився: після прийняття такого закону не буде майже жодних шансів оскаржити рішення щодо підвищення тарифів. Після голосування за цей законопроект ми будь-які рішення уряду і окремих органів влади будемо оскаржувати до пенсії. Тому що апеляція, а це Велика Палата Верховного Суду, буде завалена сотнями і тисячами таких справ, на превеликий жаль.

Тому, колеги, повірте мені на слово, якщо у нас є чемпіон щодо боротьби з коронавірусом, то я став таким собі чемпіоном щодо адміністративного судочинства завдяки цим «слугам»: 53 адміністративних суди — результат виборчої кампанії 2019 року, з них 3 — це Велика Палата Верховного Суду. І вони засідали часто лише тому, що під час виборчої кампанії суди зобов'язані розглядати позови протягом двох днів, а у всіх інших випадках — не зобов'язані.

Тому якщо ви хочете, щоб українські громадяни добивалися справедливості роками, голосуйте, а якщо ви хочете боротися з Вовком, то зніміть його «нахрен» і не псуйте судочинство дурнуватими реформами (Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Руслану Петровичу Князевичу, фракція «Європейська солідарність».

**КНЯЗЕВИЧ Р.П.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, чи про ліквідацію суду цей законопроект? Так. Але не про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва. Цей законопроект про ліквідацію Касаційного адміністративного суду, я в цьому глибоко переконаний. Тому що після того, як в цьому залі було прийнято закон про так звані процесуальні фільтри, ми поклали на суддів Касаційного адміністративного суду таке шалене навантаження, що вони зараз, кожен з них, вимушені тисячі справ розглядати протягом року!

Якщо ми зараз на них перекладемо десятки тисяч справ, які знаходяться в Окружному адміністративному суді міста Києва, та ще й по більшості категорій справ, а вони будуть засідати в судовій колегії, що складатиметься не менше ніж з п'яти суддів, це означає, що у нас Касаційного адміністративного суду, по суті, не буде. Судді «потонуть» у тій кількості справ, засідання щодо яких вони змушені будуть просто формально відвідувати, не головуючи на них. Ба більше, що стосується Великої Палати Верховного Суду, там здійснює правосуддя всього-на-всього 20 суддів. Це означає, що розглянути апеляції щодо цих справ і отримати справедливе рішення щодо них буде неможливо протягом багатьох років.

Друзі, тепер щодо Окружного адміністративного суду міста Києва. Та який ОАСК ви ліквідовуєте і що ви в нього забираєте, якщо ви передаєте до Верховного Суду лише постанови Кабінету Міністрів України і, відповідно, постанови Національного банку України, а дії і бездіяльність залишаєте в ОАСК? Я вас запевняю як людина, яка добре в цьому обізнана, що 99 відсотків справ будуть щодо дій і бездіяльності в ОАСК, а паралельно будуть подаватися ще і позови до Верховного Суду для того, щоб заблокувати позов і там, і там, породити хаос і, що найстрашніше, правову невизначеність, проти якої ми воюємо.

Тому за такий законопроект точно голосувати не можна. Його треба відправити на повторне перше читання, а ще краще — повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи для того, щоб він визначився, яку концепцію він просуває в народ.

Дякую (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення, бажаючих виступити більше немає. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності справ Верховному Суду як суду першої інстанції» (№ 5067) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові? Прошу голосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах. Дякую.

23

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719).

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність обговорювати цей законопроект? Тоді я спочатку поставлю на голосування пропозицію щодо розгляду цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова доповідача — народного депутата України Данила Олександровича Гетманцева.

Мотовиловець Андрій Вікторович. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, просимо вас підтримати проєкт закону № 5719. У проєкті закону № 5600 ми централізуємо акцизний податок, а саме законопроєкт № 5719 адмініструє його автоматично і захищає місцеві бюджети. Ми дуже просимо підтримати цей законопроєкт. Він був підтриманий Асоціацією міст України, підтриманий в комітеті.

Просимо проголосувати та підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Андрію Вікторовичу, я обожнюю вашу стислість – сестру таланту у виступах.

Шановні колеги, надаю слово заступнику голови Комітету з питань бюджету Олені Євгенівні Копанчук.

Будь ласка, Олено Євгенівно.

КОПАНЧУК О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 8 вересня 2021 року розглянув проект закону № 5719, що передбачає новий порядок зарахування до бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів. Ця законодавча ініціатива пов'язана зі зміною механізму справляння такого податку, що встановлюється в урядовому законопроекті «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (№ 5600). Згідно з положеннями законопроекту податок має розподілятися за формулами і перераховуватися до бюджетів місцевого самоврядування в останній день наступного за звітнім місяця.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України та Асоціація міст України вбачають таку пропозицію дискусійною, оскільки вона не враховує вимоги бюджетного законодавства і створює ризики для своєчасного та у повному обсязі виконання бюджетів місцевого самоврядування. Тому є необхідність в опрацюванні питань щодо посилення контролю і відповідальності державних органів при здійсненні покладених на них повноважень у процесі розподілу та зарахування податку. Крім того, законопроект потребує суттєвого редакційного корегування, починаючи з його назви, визначення податку, про що йдеться у висновку комітету.

За підсумками розгляду комітет рекомендує Верховній Раді України законопроєкт № 5719 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, доручивши доопрацювати його з урахуванням пропозицій суб'єктів законодавчої ініціативи і пропозицій комітету відповідно до статті 116 Регламенту, а також звертається до Голови Верховної Ради України з проханням оголосити про необхідність внесення пропозицій щодо уточнень, усунення помилок та суперечностей у законопроєкті № 5719, що…

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні цього законопроекту? Прошу записатися: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату України Мисягіну Юрію Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

**МИСЯГІН Ю.М.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу підтримати.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Костенку Роману Васильовичу, фракція політичної партії «Голос».

Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, сам законопроект має логіку. І точно дуже часто наші податківці, на жаль, зокрема, від представників малого та середнього бізнесу чують, що деякі товари, в даному випадку ми говоримо про підакцизні товари, з'їли миші. Таким чином, у нас іноді дуже часто половину обсягу, в тому числі цигарок, з'їдають миші.

До чого це призводить? До того, що ми як держава не отримуємо податки і що (напевно, більше цікавить присутніх тут мажоритарників) податки не отримують ваші місцеві громади. Цей законопроект мав на меті якраз вирішити це

питання: як зробити так, щоб миші більше не їли цигарки, особливо в тих точках продажу, де не дотримуються податкового законодавства.

Але який недолік саме в цьому законопроекті? Недолік єдиний, в тому, що цей законопроект є нерозривним і дуже пов'язаний з іншим законопроектом — № 5600, який всі ми з вами дуже довго тут обговорюємо, критикуємо, вносимо 11 тисяч 287 поправок, а потім наш шанований податковий комітет 30 годин його розглядає на своєму засіданні. І, на жаль, я як депутат, який хотів би проголосувати саме за цей проект закону і підтримати наповнення бюджетів місцевих громад, не можу цього зробити, тому що в ту велику «братську могилу» під назвою № 5600 було внесено і це питання.

Саме тому вважаю, що всі ті, хто голосують за № 5600, можуть підтримати цей законопроект, а такі представники, як, наприклад, фракція «Голос» і, я впевнений, інші колеги, на жаль, не можуть його підтримати, оскільки ми систематично виступаємо все-таки за ліберальні зміни до податкового законодавства та законодавства загалом, а не за такі драконівські норми, які закладені в законопроекті № 5600. Тому визначайтеся щодо цього законопроекту, в принципі, зміст його непоганий.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Бакунцю Павлу Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Однозначно зараз в цьому законопроєкті автори намагаються дати змогу органам місцевого самоврядування і далі отримувати додаткові надходження до своїх бюджетів. Зараз відбувається так, що акциз з тютюну платять ті, хто роздрібно продає, а це в громадах, які до себе доєднали багато сільських територій, зазвичай магазини. У селах рідко використовують касові апарати і показують реальні об'єми продажу тютюну і електронних сигарет. Цим законопроєктом пропонується, щоб ті, хто виготовляє і ввозить ці товари — великі експортери — сплачували кошти до державного бюджету, і одразу пропонується зараховувати їх автоматично до відповідних місцевих бюджетів, як це відбувається останніми роками з акцизом на пальне. Це правильний, добрий законопроєкт для органів місцевого самоврядування.

Тому закликаю вас сьогодні зробити ще один крок назустріч нашому місцевому самоврядуванню і дати змогу місцевим бюджетам автоматично зараховувати кошти з акцизу, з тютюну і електронних сигарет.

Прошу всіх підтримати. Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні, фракція «Європейська солідарність».

**ГЕРАЩЕНКО І.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Будь ласка, передайте слово Ніні Южаніній.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

**ЮЖАНІНА Н.П.**, член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Шановна місцева владо! Коли ми говоримо про високий відсоток тіньової економіки, то вихід лише один (всі мають це усвідомити, особливо, затяті фіскалізатори) – лише заохочувальні норми.

Саме тому в 2015 році ми запровадили акцизний податок з роздрібних продажів пального і тютюнових виробів, і мали за перший рік негативні наслідки, тому що було виявлено низку шляхів, щоб не відображати реальні обсяги продажів через касові апарати. Але це був інструмент для того, щоб заохотити саме місцеву владу боротися з тіньовою економікою, і це був правильний крок. Ми хотіли, щоб наповнення місцевих бюджетів залежало і від їхньої активності на місцях.

Що ми зробили? Вже починаючи з 2016 року ми дуже швидко відреагували і за рік провели аналіз та виправили помилку: до базової ставки акцизного податку було додано роздрібний, цих 5 відсотків акцизу, який мали платити саме імпортери і виробники пального, і встановили чітку ставку —13,44 відсотка акцизного податку, сплаченого при ввезенні чи вироблені пального, має перераховуватися до місцевих бюджетів. А потім впровадили встановлення чіткого розподілу часток згідно з даними реєстраторів розрахункових операцій (РРО) один раз на півроку постановою Кабінету Міністрів України. Це було правильне рішення. Всі знали, як порахувати очікувані надходження до місцевого бюджету.

Проект закону, який ми розглядаємо, розкритикований і Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України. Тому що тієї формули, яку ви пропонуєте вставити до Бюджетного кодексу України, взагалі не має там бути. Це має бути врегульовано на рівні підзаконних актів.

Тому я пропоную для того, щоб...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще хтось бажає виступити? Рудик Сергій Ярославович — 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування.

**РУДИК С.Я.** Шановні колеги! Цей законопроект із серії, знаєте, і хочеться, і колеться, і мама не дозволяє. З одного боку, ніби позитивний, оскільки зараховує акцизний податок з продажу тютюну і електронних цигарок до місцевих бюджетів, але вдумайтеся, як він нараховується. Це суперечить основному принципу нарахування подібних речей, оскільки на початку року і на початку поточного місяця ніхто не може знати точно, скільки до місцевого бюджету надійде коштів з цього акцизу. Щоб ви розуміли, про акцизне пальне, про яке щойно говорили з трибуни, не може не виділятися до трьох місяців, і три місяці місцева влада не може використовувати ці кошти і прогнозувати їх надходження.

Тому я, якщо чесно, не ліз би в цю історію, а утримався. Не давайте місцевим бюджетам те, що вони і так можуть отримувати по закону.

Дякую (Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, ми завершили розгляд цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові? Прошу голосувати.

((3a)) - 268.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Далі у нас проект Закону «Про внесення змін до статті 9<sup>2</sup> Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання» (№ 6121).

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність обговорювати цей законопроект? Тоді давайте проголосуємо за розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова першого заступника міністра охорони здоров'я України Комаріду Олександра Олеговича.

Будь ласка, 2 хвилини ваші.

**КОМАРІДА О.О.**, *перший заступник міністра охорони здоров'я України*. Доброго дня, шановний головуючий! Шановні народні депутати! Забезпечення епідеміологічної безпеки як складової національної безпеки України є однією з важливих функцій держави щодо охорони життя людей. Пандемія COVID-19 забрала близько 5 мільйонів життів в усьому світі, а також близько 60 тисяч життів наших з вами співгромадян. Єдиним ефективним способом захиститися є вакцинація проти COVID-19, яка активно проводиться сьогодні в Україні.

Поряд з цим у нас досі відсутня можливість реєструвати лікарські засоби за скороченою процедурою. Я дякую всім народним депутатам, які проголосували раніше за законопроєкт, який дав змогу зареєструвати вакцини в Україні, і зараз ми є однією з тих унікальних країн, в якій у людей є вибір, якою вакциною вакцинуватися. Тому прохання підтримати і цей законопроєкт. Він передбачає прискорену державну реєстрацію лікарських засобів, вакцин або інших імунобіологічних препаратів для лікування або специфічної профілактики коронавірусної хвороби. Ці лікарські засоби повинні мати дозвіл на екстрене медичне застосування, наданий компетентним органом держави, де такі препарати виробляються, а саме держави з жорсткою регуляторною політикою.

Також законопроект розрахований на виробництво таких лікарських засобів, вакцин та інших імунобіологічних препаратів, які будуть виготовлятися в Україні з продукції *in bulk* або за повним циклом.

Тому прохання підтримати законопроект № 6121, внесений Кабінетом Міністрів України.

Дякую за увагу.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Олеговичу.

Запрошую до слова співдоповідача — голову Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радуцького Михайла Борисовича.

**РАДУЦЬКИЙ М.Б.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу») Шановний Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування розглянув на своєму засіданні законопроект № 6121, поданий Кабміном України.

Ним пропонується поширити чинну процедуру державної реєстрації під зобов'язання, яка зараз діє, на усі лікарські засоби в будь-яких надзвичайних ситуаціях чи під час будь-якого карантину.

Комітет підтримує урядову законодавчу ініціативу з огляду на необхідність прискорення надходження в Україну ліків для специфічного лікування COVID-19, які вже з'явилися у світі, але вважає, що ці норми мають стосуватися виключно лікарських засобів, вакцин або імунобіологічних препаратів проти COVID-19.

У зв'язку з цим комітет пропонує застосовувати процедуру державної реєстрації під зобов'язання для лікарських засобів, вакцин або інших імунобіологічних препаратів, призначених лише для лікування та/або специфічної профілактики COVID-19. Це перше.

Друге. Виключити Індію з переліку країн, реєстрація ліків, вакцин та/або імунобіологічних препаратів в яких може бути підставою для реєстрації їх в Україні.

Третє. Дозволити вітчизняному виробнику застосовувати встановлену законом процедуру державної реєстрації під зобов'язання для екстреного медичного застосування.

За результатами розгляду законопроекту комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до статті 9<sup>2</sup> Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання» за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій, зазначених у висновку комітету, а також доручити комітету спільно з Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити його техніко-юридичне доопрацювання при підготовці на підпис Голові Верховної Ради України.

Прошу підтримати пропозицію комітету.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги, оскільки була необхідність в обговоренні цієї законодавчої ініціативи, прошу записатися: два — за, два — проти для її детального обговорення.

Слово надається народній депутатці України Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

**ГРИНЧУК О.А.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Кузьміних.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Кузьміних. Будь ласка.

**КУЗЬМІНИХ С.В.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 67, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня. На початку 2021 року ми з вами прийняли один із найважливіших законопроектів № 1159 щодо державної реєстрації вакцин від COVID-19 під зобов'язання для екстреного медичного застосування. Завдяки цьому закону в Україну були завезені і зареєстровані перші вакцини, і зараз ми з вами маємо близько 18 мільйонів вакцинованих людей.

Для того щоб рятувати ще більше життів, нам необхідно прийняти проект закону № 6121. Цей законопроект дає змогу реєструвати в Україні інноваційні ліки, саме ліки прямої дії від COVID-19, за такою ж процедурою, як і вакцини від цієї хвороби. Ці ліки діють безпосередньо на вірус, прискорюють одужання хворих на коронавірусну хворобу. Ми повинні з вами захистити українців від цієї страшної хвороби та негайно прийняти цей законопроект як за основу, так і в цілому.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Слово надається народному депутату України Бондарю Михайлу Леонтійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

**БОНДАР М.Л.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Передайте, будь ласка, слово моїй посестрі Яні Зінкевич.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Яна Вадимівна Зінкевич.

**ЗІНКЕВИЧ Я.В.** Дякую. Законопроект № 6121 дійсно  $\epsilon$  необхідним і актуальним. Він створює умови для прискореної реєстрації лікарських засобів, вакцин або інших медичних імунобіологічних препаратів на час дії надзвичайної ситуації або карантину. Наша фракція буде його підтримувати.

Але зараз, окрім цього, у нас наявна в десятки разів більша проблема, а саме — один з найнижчих показників вакцинації у світі. У той час, коли рівень вакцинації громадян першою дозою у світі складає 49,6 відсотка, ми відстаємо більше ніж вдвічі. Це виникло саме через провал владою просвітницько-інформаційної кампанії, через те, що надходження вакцин у країну розпочалося ледве не останнім, через недостатню кількість пунктів вакцинації, що особливо гостро ми бачимо зараз, коли наявні пункти не можуть задовольнити збільшений попит.

Владі необхідно якнайшвидше надати можливість усім бажаючим отримати необхідну вакцину, не проходячи для цього через тисняву в багатометрових натовпах і не наражаючи себе на ризик. Сподіваємося і вимагаємо, щоб необхідні кроки були здійснені найближчими днями, адже кожен додатковий день піку — це ще 700 померлих від COVID-19.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народній депутатці України Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос».

**COBCYH I.P.**, член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, безперечно, дуже добре, що у нас дійшла черга до вирішення тих проблем з COVID-19, з якими зараз ми як держава зіткнулися. Законопроект про реєстрацію ліків необхідно підтримувати, адже ми хочемо, щоб в українців були вчасно закуплені правильні ліки, з доведеною ефективністю настільки, наскільки це можливо в цих складних умовах, в яких ми зараз перебуваємо.

Але мені так само хотілося би нагадати всім тут присутнім, що не лише ліки потрібні сьогодні українським пацієнтам. Сьогодні 155 народних депутатів підписали звернення до керівництва парламенту з тим, аби скликати позачергове засідання парламенту і розглянути законопроект про виділення коштів на встановлення кисневих станцій.

Щойно ми заслухали виступ першого заступника міністра охорони здоров'я України пана Комаріди. Пан Комаріда 1 вересня підписав звернення до Прем'єр-міністра України, в якому зафіксував, що Міністерству охорони здоров'я України потрібно 1 мільярд 100 мільйонів гривень для того, аби забезпечити кисневими станціями абсолютно всі українські лікарні, які цього потребують. Після цього урядом було перекрито лише третину цих потреб. На превеликий жаль, досі є недофінансування на 700 мільйонів.

Саме тому ми звертаємося зараз до всього парламенту з тим, аби пришвидшити розгляд цього законопроекту, аби в українських лікарнях був кисень.

Дуже сподіваюся, що бюджетний комітет встигне швидко розглянути законопроект, підготувати його до другого читання з тим, аби ми продемонстрували, що парламент спроможний реагувати на ті виклики, з якими стикається країна: і щодо постачання ліків, і щодо забезпечення лікарень киснем, і щодо гарантій того, що наші медичні працівники будуть мати надбавки, які їм пообіцяла держава. Дуже сподіваюся на єдність парламенту в цьому та інших питаннях щодо боротьби з COVID-19.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата України Рудика Сергія Ярославовича, депутатська група «Партія «За майбутнє».

РУДИК С.Я. Прошу передати слово Ірині Мирославівні Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Мирославівна Констанкевич. Будь ласка.

**КОНСТАНКЕВИЧ І.М.** Шановні народні депутати! Депутати групи «Партія «За майбутнє», звичайно, підтримають цей законопроект, оскільки ми розуміємо актуальність, цінність і важливість того, що ним пропонується.

Але водночас ми хотіли б наголосити на тому, що екстрені форми роботи, на жаль, не  $\epsilon$  настільки ефективними, як нам хотілося б, і уряд мав би все-таки планувати роботу в час пандемії, передбачаючи не лише екстрені форми, що

запропоновано в цьому законопроекті, а плануючи другу, третю і, можливо, наступні хвилі боротьби з пандемією. Тому обладнання в лікарнях потрібно було покращити заздалегідь, потрібно було передбачити і поліпшити стан районних лікарень. Адже, крім кисневого забезпечення, там відсутні ліки, відсутні медичні препарати. І ми як депутати-мажоритарники якнайкраще знаємо про цю критичну ситуацію.

До прикладу, ми працювали останній тиждень в округах, і хочу сказати, що ми назбирали таких ситуацій понад десяток. Тому моє звернення адресоване Міністерству охорони здоров'я України та уряду, щоб не лише екстрені форми роботи застосовували, а максимально підтримували сферу охорони здоров'я, а також потреби, які  $\varepsilon$  на округах.

Дякую.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Мирославівно.

Шановні колеги, зараз Лариса Білозір, і після цього переходимо до голосування.

Прошу.

**БІЛОЗІР Л.М.** Шановні колеги! Шановні виборці, українці! У цьому законопроєкті пропонується дозволити прискорену державну реєстрацію під зобов'язання для екстреного медичного застосування лікарських засобів, вакцин або інших медичних імунобіологічних препаратів.

Вважаю, що це питання не настільки нагальне, як ті проблеми, які ми досі не можемо вирішити. Пані Совсун дуже чітко зазначила: на сьогодні замість 1 мільярда 200 мільйонів гривень на кисневі станції виділено лише 400 мільйонів. На сьогодні вони заблоковані в Державній казначейській службі України, це зробило Міністерство охорони здоров'я України. І замість того, щоб будувати кисневі станції, забезпечувати пацієнтів противірусними препаратами, такими як ремдесивір, яких вони потребують і яких досі немає на місцях, ми голосуємо за допуск інших ліків.

Давайте нарешті якнайшвидше проголосуємо за внесення змін до бюджету, а точніше...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього важливого... Так, будь ласка. Євтушок Сергій Миколайович з мотивів, 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування.

Прошу.

**ЄВТУШОК С.М.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги, очевидно, що для того, аби ми з вами

подолали всі наслідки і всі виклики, які зараз нам диктує вірус, штами «Дельта» і «Дельта плюс», а я нагадаю, що зараз цей вірус лютує і переповнені вщент лікарні, нам потрібно думати не лише про те, щоб забезпечити лікарні необхідними ліками, нам потрібно думати і про кисень, нам потрібно думати про заробітні плати для тих медсестричок, для тих лікарів, які борються з цією хворобою і лікують хворих на коронавірус.

Тому фракція «Батьківщина» вважає, що необхідно негайно провести позачергове засідання, внести зміни до бюджету, передбачити можливість виділення коштів на заробітні плати для всіх тих лікарів, які зараз лікують людей, українців, від коронавірусу. Негайно передбачити кошти на ремдесивір та інші лікарські засоби для лікування хворих, і негайно...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу... Є пропозиція за основу і в цілому, але будемо голосувати поступово.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті  $9^2$  Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання» ( $N_2$  6121) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 262.

Рішення прийнято.

Тепер хочу поставити наступну пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 9² Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання» (№ 6121) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 262.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

\_\_\_\_\_

Шановні колеги, йдемо далі. Далі у нас (нарешті дійшов час до цього проекту) проект Постанови «Про додаткові заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 6154). Є необхідність обговорювати це питання? Тоді давайте спочатку проголосуємо за пропозицію щодо розгляду цього питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова голову Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайла Борисовича

Радуцького. Але у мене прохання до шановних народних депутатів: давайте хоча б розгляд і прийняття цього проекту постанови будемо проводити з повним дотриманням маскового режиму в залі, тому що це буде дивно, якщо за цей проект ми будемо голосувати без масок (Оплески).

Дякую.

**РАДУЦЬКИЙ М.Б.** Шановний Голово! Шановні народні депутати! Насамперед хотів би нагадати вам і собі, що ми всі нічим не відрізняємося від громадян України. Тому, приймаючи цю постанову, ми маємо розуміти, що все, що ми вимагаємо від громадян України, ми маємо насамперед вимагати від себе.

Вашій увазі пропонується проект Постанови Верховної Ради України «Про додаткові заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», розроблений з метою забезпечення сталої роботи парламенту в умовах пікового поширення COVID-19. На жаль, епідемічна ситуація з поширенням коронавірусної хвороби в Україні продовжує погіршуватися, показники більшості регіонів відповідають «червоній» зоні. У зв'язку з цим уряд посилив протиепідемічні заходи та було запроваджено обов'язковість профілактичних щеплень проти COVID-19 для працівників усіх органів виконавчої влади та закладів освіти.

Вважаю, що за таких умов парламент не може бути винятком, для всіх діють однакові правила. Тому ми пропонуємо встановити додаткові умови допуску до приміщень парламенту та здійснювати допуск народних депутатів України, працівників і відвідувачів парламенту, а також представників засобів масової інформації лише за наявності одного з таких документів: сертифікату про вакцинацію — одна чи дві дози, негативного результату ПЛР-тесту або антиген-тесту, довідки про одужання від COVID-19.

З огляду на те, що для запровадження запропонованих проектом постанови заходів Апарат Верховної Ради України потребує певного часу для технічного забезпечення їх виконання, комітет пропонує внести такі уточнення до проекту постанови: визначити вік осіб, на яких вона поширюється; доручити Апарату Верховної Ради України забезпечити пости охорони, через які здійснюється допуск осіб до адміністративних будівель Верховної Ради України, необхідними технічними засобами; організувати у приміщеннях Верховної Ради України у пленарні тижні пункти вакцинації проти COVID-19; визначити строки набрання цією постановою чинності з моменту обладнання технічними засобами, але не пізніше 15 листопада 2021 року.

Міністерство охорони здоров'я України підтримає прийняття цього проекту постанови.

3 огляду на зазначене, комітет рекомендує прийняти проект постанови № 6154 за основу та в цілому з урахуванням пропозицій, зазначених у висновку комітету, і доручити комітету спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити техніко-юридичне доопрацювання постанови при підготовці її на підпис Голові Верховної Ради України.

Прошу підтримати пропозицію комітету (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні цього проекту постанови? Прошу записатися: два — за, два — проти. І знову звертаюся до тих, хто ніби почув, але маски не вдягнув. Маски треба носити ось так: щоб був закритий і ніс, і рот.

Слово надається народному депутату України Кузнєцову Олексію Олександровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

**КУЗНЄЦОВ О.О.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 106, Луганська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ладі Булах.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Лада Булах. Будь ласка.

**БУЛАХ Л.В.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Цей проект постанови розроблено нашим комітетом, і я поясню чому. Дійсно, Київ сьогодні в «червоній» зоні, і географічно ми працюємо саме тут. Теоретично всі обмеження, що встановлені Кабінетом Міністрів України, розповсюджуються і на нашу роботу. Але обмежувальні заходи, які визначає Кабінет Міністрів України, не поширюються на Верховну Раду. Тому ми повинні продемонструвати нашу прихильність, прийняти для себе ці вимоги, а також нові правила допуску, і не лише для парламентарів.

Проект постанови стосується будь-кого — журналістів, працівників Апарату Верховної Ради України, всіх наших помічників і, звісно, самих парламентарів, їх допуску до приміщень Верховної Ради. Але ці вимоги нічим не відрізняються від вимог, що встановлені Кабінетом Міністрів України для інших громадян України. Одне або два щеплення, які підтверджуються сертифікатом про вакцинацію. Це перше.

Друге. Це негативний ПЛР-тест, який людина зробила протягом останніх двох діб, або довідка про те, що людина одужала після перенесеної коронавірусної інфекції за останні шість місяців.

Всі три варіанти можливі для того, щоб людина підтвердила можливість відвідувати роботу. Це сформує здоровий спосіб нашої роботи і убезпечить кожного з нас, унеможливить інфікування коронавірусною інфекцією. Давайте зробимо нашу роботу безпечною.

Підтримаймо цей проект постанови (Оплески).

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Ользі Стефанишиній, фракція «Голос». Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, я вже казала, що вчора від COVID-19 померло 700 людей. Сьогодні була озвучена страшна цифра: що до кінця року ми можемо дійти майже до 100 тисяч померлих від COVID-19. Сьогодні більш як 95 відсотків людей, які знаходяться в лікарні, не вакциновані. І не треба видумувати велосипед, багато розвинених країн світу вже ввели правила: вакцинований – працюй і живи нормальним життям. Це і Сполучені Штати Америки, і Франція, і Литва, і багато-багато розвинених європейських країн. Україна також вже ввела такі правила: вакцинація  $\epsilon$  обов'язковою для вчителів, для чиновників, для тих, хто відвіду $\epsilon$ кінотеатри, спортзали, ресторани. Звичайно, якщо це «червона» зона. Але чомусь у Верховній Раді у нас якісь кіборги, які просто ходять і можуть нібито не захворіти і не померти. Це не так. Ніхто з нас не застрахований від смерті від COVID-19. Я вам це серйозно кажу, колеги. І вакцинація – це єдиний метод зупинити сьогодні таку високу смертність в Україні. Уявіть собі, що в кінотеатрі сидить 150 людей, а у нас тут більше 400. Чому ми такі особливі і не такі, як усі люди? Давайте припинимо вже цю ганебну практику, що хтось рівний, а хтось рівніший.

Закликаю всіх голосувати за цей проект постанови. Давайте зробимо з Верховної Ради безпечний простір, де буде не страшно приходити на роботу і, звичайно, голосувати «за» цей проект постанови. Повірте, люди будуть дивитися по прізвищах, хто як голосував за нього.

Дякую (Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

**БАТЕНКО Т.І.** Дякую. Шановні колеги, не може мати успіх антивакцинаторська кампанія в країні, яка займає лідируючі позиції по добовій смертності у світі. Тому ми ще раз акцентуємо увагу на тому, що, на жаль, в Україні провалена кампанія з вакцинації, пропаганди вакцини, і ми знаємо про те, що жодний вакцинований в Україні не помер. Всі, хто помирає, на жаль, не вакциновані.

Тому парламент не може стояти осторонь в цій ситуації і парламент не може бути окремо від суспільства. Парламент на власному прикладі має показувати, що він за вакцинацію. Це як головний порятунок у сьогоднішній ситуації. Але, знаєте, все-таки народні депутати керуються законами, і ми за цей проект. Єдине, його треба доопрацювати до другого читання, тому що цей

проект постанови суперечить Закону України «Про статус народного депутата України», тому що народні депутати користуються правом безперешкодно відвідувати органи державної влади.

Тому, щоб ми не мали правового дисонансу, адже проект постанови за своєю природою  $\epsilon$  підзаконним правовим актом і його юридична сила  $\epsilon$  меншою, ніж юридична сила самого закону, нам треба все-таки його до другого читання відкоригувати. Закон суворий, але це закон. Ми за вакцинацію для всіх, зокрема і для народних депутатів України. Але народний депутат України керується законом, він не може мати обмеження щодо свого пересування, зокрема на робочому місці, тобто в парламенті України.

Давайте ми відкоригуємо це і доопрацюємо проект постанови до другого читання.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Герасимову Артуру Володимировичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

**ГЕРАСИМОВ А.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Яні Зінкевич.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Яна Вадимівна Зінкевич. Будь ласка.

**ЗІНКЕВИЧ Я.В.** Дякую. Почну з головного. Ми підтримуємо цей проект постанови і будемо голосувати «за». Зараз наша країна знаходиться в жахливій ситуації: відсутність вільних місць в лікарнях, повільні темпи вакцинації, понад 700 померлих від COVID-19 за добу, тобто абсолютно неконтрольована ситуація, і це здебільшого заслуга некомпетентних керівників держави.

Я наполягаю на думці, що введені карантинні заходи по всій країні є необхідними і доцільними, і зараз ми маємо змогу надати привілеї нашим вакцинованим громадянам, послабити для них обмеження «червоної» зони. Знаєте, буде дуже цікаво побачити, як сьогодні проголосує кожен депутат і кожна фракція, адже саме цей проект постанови — можливість подати приклад нашим громадянам та підтвердити, що ситуація, коли Верховна Рада буде виключенням з правил, є неприпустимою. Приємно знати, що саме серед наших виборців близько 70 відсотків підтримує вакцинацію, і я дякую кожному, хто дбає про своє здоров'я та здоров'я інших людей.

Але, крім цього, маємо ще декілька питань і проблем, на які потрібно звернути увагу і які треба вирішити найближчим часом. Одна з проблем — до другого читання, звісно ж, потрібно буде доопрацювати цей проект постанови. Я погоджуюся з думками багатьох колег стосовно обмеження прав депутатів на

доступ до тих чи інших приміщень, що в багатьох ситуаціях  $\epsilon$  неприпустимим, і нам потрібно дуже розумно виписати ці норми.

Ще одна проблема – це те, що досі немає стандартизованої довідки для тих, хто перехворів. Дуже багато громадян звертаються з проханнями допомогти, з проханнями порадити. І ми сподіваємося і чекаємо, що 8 листопада все ж буде прийнято таке рішення і будуть надані стандарти.

Окрім цього, також важливо наголосити на декількох...

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надаю слово Крульку Івану Івановичу, і після цього... Так, я бачу. Ще Бакунцю надам слово, і після цього будемо голосувати.

Будь ласка. Іван Іванович Крулько.

**КРУЛЬКО І.І.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей проект постанови, і логіка тут є абсолютно зрозумілою і однозначною для кожного, хто сидить в цьому сесійному залі, і для громадян України.

Якщо ми, народні депутати, хочемо, щоб громадяни України виконували закони, які ми приймаємо в парламенті, ми самі повинні дотримуватися законів, які ми приймаємо. Тому не може бути рівних і нерівних. Якщо сьогодні умовою для людей, для їх роботи, пересувань, користування транспортом є наявність тесту або вакцинації, то такі ж правила мають бути і для народних депутатів. Ми нічим від людей не відрізняємося. Тому Закон України «Про статус народного депутата України» — це дуже добре, але кожен депутат, який приходить сюди, до Верховної Ради, повинен використовувати не лише Закон України «Про статус народного депутата України», але й розуміти ситуацію, в якій знаходиться сьогодні країна, і ситуацію, яка є на сьогодні з COVID-19. Тому треба голосувати за...

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.

Запрошую до слова Бакунця Павла Андрійовича. Потім ще Олена Костянтинівна, і після цього переходимо до голосування.

Будь ласка.

**БАКУНЕЦЬ П.А.** Шановний пане Голово! Шановні народні депутати, колеги, народні обранці! Я зараз звертаюся до вас із закликом про справедливість. Ви повинні бути прикладом для громадян, а не винятком (Оплески).

Я зараз говорю про те, що люди по всій країні запитують: «Чому вчителі, чому військові, чому продавці повинні йти і вакцинуватися для того, аби ходити на роботу і заробляти гроші, а народні депутати є винятком?». Давайте скасуємо цей привілей народним депутатам, зрівняємо їх з усіма працівниками цієї країни,

де для того, щоб ходити на роботу і заробляти гроші, треба вакцинуватися або здавати ПЛР-тести. Так, як це робить вся країна (Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** І заключне слово. Запрошую до слова Олену Костянтинівну Кондратюк, заступника Голови Верховної Ради України. І після цього голосуємо.

**КОНДРАТЮК О.К.**, заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні колеги, це нові правила для кожного з нас. Я хотіла би подякувати насамперед всім авторам цього проекту постанови з різних фракцій і груп, профільному комітету і сказати про те, що крім сертифікату про вакцинацію, у нас може бути і негативний ПЛР-тест, і тест на антиген, і довідка про одужання, що дійсна впродовж трьох місяців після хвороби. Максимально лояльна обстановка, і ви маєте звикнути до цих правил до 15 листопада. Тому що у нас будуть ще відкриті центри вакцинації, які є в готелі «Національний» і в готелі «Київ».

Я вас дуже-дуже прошу і застерігаю: ніяких фейкових сертифікатів і фейкових довідок, тому що у нас Апарат буде працювати. Не соромте такий інститут державної влади як Верховна Рада України (Оплески). Будь ласка, дотримуйтеся всіх правил, нових правил, які ми зараз з вами всі підтримаємо. Я дуже сподіваюся, що це буде конституційна більшість.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую, Олено Костянтинівно. Я теж дуже сподіваюся, що своїм рішенням ми обов'язково підтвердимо, що життя і здоров'я є вищою соціальною цінністю, а турбота один про одного — лейтмотивом діяльності цього парламенту.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про додаткові заходи протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 6154) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 279.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах. Дякую.

Шановні колеги, йдемо далі. Наступне питання теж надзвичайно важливе — це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» (№ 6084).

Є необхідність в обговоренні? Тоді давайте спочатку проголосуємо за розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 238.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова першого заступника міністра охорони здоров'я України Комаріду Олександра Олеговича.

**КОМАРІДА О.О.** Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Стосовно проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень».

На даний момент в Україні почастішали випадки виявлення підробних документів, що стосуються вакцинації проти COVID-19. Відсутність відповідальності за такі проступки створює передумови для подальшого розвитку ситуації щодо підроблення документів, що стосуються вакцинації проти COVID-19, що у свою чергу несе пряму загрозу життю та здоров'ю громадян України, оскільки COVID-19 є особливо небезпечною інфекційною хворобою, характеризується важкими та стійкими розладами здоров'я, високим рівнем смертності, швидким поширенням серед населення. Невжиття адекватних заходів реагування для запобігання COVID-19 не дасть змоги покращити епідемічну ситуацію в Україні.

З урахуванням викладеного, виникла необхідність встановлення кримінальної відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень проти особливо небезпечних інфекційних хвороб. Аналогічні закони щодо посилення або встановлення відповідальності за вакцинацію приймаються або вже діють у більшості європейських країн.

Крім того, відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про стан національної системи охорони здоров'я та невідкладні заходи щодо забезпечення громадян України медичною допомогою», введеного в дію Указом Президента України від 18 серпня 2021 року (№ 369), Кабінету Міністрів України необхідно опрацювати питання щодо посилення відповідальності за підроблення документів, у тому числі електронних, про вакцинацію проти COVID-19.

З огляду на те, що в чинній редакції Кримінального кодексу України відсутня кримінальна відповідальність, прошу шановних народних депутатів підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова співдоповідача — голову Комітету з питань право- охоронної діяльності Сергія Костянтиновича Іонушаса.

**ІОНУШАС С.К.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, останнім часом набула масового характеру така злочинна діяльність, як підроблення медичної документації, що стосується результатів ПЛР-тестів та внутрішніх та міжнародних COVID-сертифікатів про вакцинацію.

Ви знаєте, що наші сертифікати визнаються в країнах ЄС? На жаль, виготовлення підробної документації підриває авторитет нашої держави на міжнародній арені та піддає сумніву легітимність українських COVID-сертифікатів, в зв'язку з чим Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму позачерговому засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» (№ 6084), внесений Кабінетом Міністрів України.

Для цього запропоновано доповнити Кримінальний кодекс України новою статтею  $321^3$  про підроблення документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень, якою передбачається штраф до 34 тисяч гривень або обмеження волі до двох років. Медпрацівники, які будуть вносити неправдиві відомості до бази даних, отримають штраф до 68 тисяч гривень або до двох років обмеження волі з позбавленням права обіймати певні посади, а тим, хто підробки виготовлятиме та продаватиме — штраф до 170 тисяч гривень або позбавлення волі до трьох років. Дана норма є спеціальною по відношенню до загальних норм, передбачених статтями 358 та 366 Кримінального кодексу України.

Всебічно обговоривши цей законопроект, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу. А від себе особисто хочу наголосити, що громадяни, котрі виготовляють і продають підроблені COVID-сертифікати, намагаються не лише обманути систему охорони здоров'я, своїми діями вони наражають на небезпеку всіх оточуючих.

Шановні колеги, прошу підтримати.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Костянтиновичу.

Шановні колеги, я так розумію,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні цього законопроекту? Прошу записатися: два — за, два — проти.

Третьякова Галина Миколаївна, фракція «Слуга народу».

**ТРЕТЬЯКОВА Г.М.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Галині Михайлюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайлюк Галина Олегівна. Будь ласка.

**МИХАЙЛЮК Г.О.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, без сумніву, ситуація, коли в нашій країні масово підробляють COVID-сертифікати, є неприпустимою. Вчора на позачерговому засіданні наш комітет підтримав законопроєкт, внесений урядом. У часи, коли весь світ бореться з пандемією, від якої вже померло 5 мільйонів осіб, наша фракція політичної партії «Слуга народу» вбачає неврегульованість цієї ситуації неприпустимою і такою, що безпосередньо загрожує життю та здоров'ю громадян, які відповідно до Конституції України визнаються найвищою соціальною цінністю в державі.

З огляду на небезпечні суспільні наслідки фальсифікації документів в умовах пандемії, існує необхідність у встановленні кримінальної відповідальності за такі дії. Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція та інші державні органи підтримують цей законопроект.

Шановні колеги, це питання міжнародного іміджу нашої держави. Ми маємо зробити все можливе, щоб не опинитися в списку країн, громадянам яких заборонено перетинати державний кордон. У більшості європейських країн вже існують аналогічні законодавчі норми, спрямовані на посилення відповідальності у галузі вакцинації, тому нам необхідно вжити нагальних заходів, які стануть частиною комплексної протидії поширенню коронавірусної хвороби і покращать критичну епідеміологічну ситуацію в нашій державі. У зв'язку з цим, прошу підтримати цей законопроект та прийняти його за основу.

Дякую за увагу.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Юрійович Арешонков, депутатська група «Довіра».

**АРЕШОНКОВ В.Ю.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Минулого тижня народні депутати працювали переважно в комітетах і на округах. І, безперечно, зустрічаючись з виборцями, говорили на теми, які саме на сьогодні є найбільш важливими, чутливими, які стосуються життя кожного громадянина нашої країни. Беззаперечно, темою номер один була боротьба з поширенням COVID-19, світова пандемія, загальноукраїнська, погіршення ситуації в країні, зростання чисельності хворих, відсутність кисню і, безперечно, питання щодо профілактичних щеплень і відповідальності за організацію цього процесу, а також ситуація, пов'язана з виготовленням підроблених документів, що засвідчують вакцинацію або щеплення. І, безперечно, ми як законодавці маємо зробити все для того, аби врегулювати цю ситуацію.

Тому вчора на засіданні Комітету з питань правоохоронної діяльності була доволі палка дискусія. Законотворці з одного боку, з другого — громадяни, які свідомі того, що відбувається зараз в країні, у палкій дискусії шукали шляхи

врегулювання цього питання. Як варіант — це законопроект, який зараз пропонується.

Так, ми суттєво посилюємо відповідальність за підроблення довідок, незаконне внесення даних до реєстрів і відповідальність тих, хто цим користується, але це необхідно зробити. Депутатська група «Довіра» закликає всіх голосувати за даний законопроект (Оплески).

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Юрійовичу.

Слово надається Констанкевич Ірині Мирославівні, депутатська група «Партія «За майбутнє».

**КОНСТАНКЕВИЧ І.М.** Прошу передати слово Тарасу Івановичу Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Дякую. Шановні колеги, коли ми як патріоти країни говоримо, що Україна понад усе, то, очевидно, і життя людини понад усе. І я зі своїми колегами розглядаю цей законопроект як частину належної пропагандивної кампанії, яка програна сьогодні владою в частині того, що нам треба негайно вакцинуватися, максимальній кількості людей, громадян України, але вакцинуватися чесно. І всім громадянам України та, зокрема, ділкам, які торгують сертефікатами про вакцинацію, треба зачитати, що їх чекає: використання особою завідомо підроблених документів, які підтверджують проведення профілактичних щеплень — штраф від 17 до 34 тисяч гривень. За внесення медичним працівником завідомо неправдивих відомостей до медичної документації — штраф від 34 до 68 тисяч гривень з позбавленням волі на строк до двох років. Виготовлення з метою збуту, збут підроблених документів, які підтверджують проведення щеплень — штраф до 170 тисяч гривень і позбавлення волі на строк до трьох років.

Очевидно, нам Кримінального процесуального кодексу тут мало, тому що ми говоримо про такі речі, як непрямий, несвідомий замах на життя наших громадян. Є інші маніпуляції, які не задокументують правоохоронні органи, і це залишиться лише на совісті окремих ділків, які займаються цим питанням у такий непростий для України час.

Наша депутатська група буде однозначно підтримувати цей законопроект. Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос».

Олександра Юріївна Устінова.

**УСТІНОВА О.Ю.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, ви знаєте, я зазвичай закликаю вас не підтримувати законопроекти, які підвищують штрафи для населення, але це той випадок, коли я буду вас просити підтримати законопроект.

Той штраф, який зараз існує, 850 гривень за підроблений сертифікат — це ненормально. Я вам скажу, що цей штраф відбивається за одну довідку. І фактично ти виписав сертифікат, тебе на 850 гривень «штрафонули», і ти далі їх «клепаєш». Зараз ми пропонуємо підвищити штрафи щонайменше до 17 тисяч гривень за користування і до 68 тисяч, якщо ти як лікар виписуєш такі довідки. Ба більше, тепер у лікаря будуть забирати ліцензію на строк від одного до трьох років і буде можливість цю людину посадити до в'язниці. Я дуже підтримую зараз наших лікарів, але не підтримую тих лікарів, які зараз заробляють на цих смертях. Тому що видача «липових» довідок — це фактично заробіток на тих, хто потім помирає в лікарнях, коли їх не можуть врятувати.

Нам зараз дуже потрібно зробити цей крок, тому що цей крок давно зробили всі цивілізовані країни. У Греції — 5 тисяч євро штраф, у Франції — 45 тисяч євро штраф лікарю і на три роки він може сісти за ґрати за підробні сертифікати. На три роки і 45 тисяч євро. Ми пропонуємо набагато менші суми, але ми маємо ввести цю відповідальність.

Зараз про те, що в Україні підробні сертифікати, пишуть всі видання світу: *Reuters, The New York Times*. Якщо ми зараз як парламент не проявимо політичну волю і не ухвалимо цей законопроект, то скоро всі кордони для нас закриють з нашими сертифікатами і всі ми, в кращому випадку, по 14 днів будемо сидіти на карантині або не матимемо змоги, як ще пів року тому, навіть поїхати в сусідню Європу чи в будь-яку іншу цивілізовану країну.

Тому дуже прошу вас, ми зараз як парламент маємо підтримати цей законопроект, дати змогу нашим правоохоронним органам накладати штрафи і показати світовій спільноті, що ми готові боротися з COVID-19, а не далі займатися зароблянням грошей на фейкових сертифікатах.

Дякую (Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Шановні колеги, думаю, ми обговорили... Будь ласка, Ар'єв, 1 хвилина з мотивів, і після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Після цього ще Цимбалюк Михайло Михайлович, 1 хвилина, і голосуємо.

Будь ласка, Володимире Ігоровичу.

**АР'ЄВ В.І.** Друзі, ми, «Європейська солідарність», дуже підтримуємо кампанію з вакцинації. Я особисто можу навіть зрозуміти тих, хто не хоче вакцинуватися. Ну, у кожного є свої аргументи, але є ще люди, права яких порушені. Це ті люди, для яких COVID-19 може стати смертельним. Це люди, які мають певні хвороби або проблеми зі здоров'ям. Останні 3,5 місяця я був одним

із них, і я вважаю, що в мене і в таких як я не менше прав бути живими, тому що ті, хто підробляє сертифікат, наносять більшу шкоду, ніж ті, хто відверто говорять про те, що вакцинуватися не будуть. Так, цей законопроект треба доробляти, тому що він дублює іншу статтю про підробку документів. Це буде мати, якщо прийняти в такому вигляді, лише психологічний ефект, але голосувати треба, так само як треба...

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». І після цього переходимо до голосування.

**ЦИМБАЛЮК М.М.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане Голово, президіє, шановні колеги! Насправді 40 відсотків громадян України проти вакцинації. Але це, мабуть, не їх проблема. Це серйозне недопрацювання влади за останніх два роки щодо інформаційного забезпечення того, що вона мала зробити.

Якщо подивитися на проект закону з другого боку — це правовий нігілізм, одна стаття заперечує іншу. Подивіться на висновок Головного науково-експертного управління, Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Але, мабуть, цей законопроект слід ухвалювати в першому читанні тільки заради того, щоб профілактично правоохоронні органи могли цим займатися, щоб менше людей потрапляло, як кажуть, під покарання, але дбало не лише про своє здоров'я, але й про здоров'я оточуючих.

Команда «Батьківщини» в першому читанні буде голосувати, до другого давайте його удосконалювати.

Дякую.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» (№ 6084) за основу.

Готові? Прошу голосувати.

(3a) - 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я поставлю на голосування пропозицію про скорочення строків. Давайте підтримаємо з тим, щоб ми могли вже наступного пленарного тижня проголосувати. Давайте це зробимо.

Шановні народні депутати, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подання поправок та пропозицій і підготовки до

другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» (№ 6084).

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Наступне питання — це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи управління сферою охорони здоров'я та забезпечення медичного обслуговування населення» (№ 5873). Є необхідність обговорювати цей законопроект? Ми можемо проголосувати… Я можу поставити на голосування? Ні? (Шум у залі). Дивіться, давайте поставимо на голосування.

Шановні колеги, з вашого дозволу, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи управління сферою охорони здоров'я та забезпечення медичного обслуговування населення» (№ 5873) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно з першою частиною статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 262.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Наступне питання – це проект закону № 5694. Зараз, одну секундочку, я візьму… Ви хочете обговорювати, так? Добре, добре.

Шановні колеги, для того, щоб його обговорювати, його треба спочатку включити до порядку денного. Тому я першою ставлю пропозицію щодо включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни та запровадження електронного посвідчення ветерана» (№ 5694).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 292.

Рішення прийнято.

Тепер я хочу попросити вас підтримати пропозицію щодо розгляду цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Ще раз запитую,  $\epsilon$  необхідність в його обговоренні? Тоді запрошую до слова народного депутата України Чернєва Єгора Володимировича.

Будь ласка.

**ЧЕРНЄВ Є.В.** Ще раз доброго дня, шановні колеги. Ось це Дія, тут вже  $\epsilon$  цифровий паспорт. Ми хочемо, щоб тут з'явилося ще й посвідчення учасника бойових дій. Ось про це взагалі-то цей законопроект. Він дає змогу зробити електронне посвідчення учасника бойових дій. Це по-перше. По-друге, він дозволяє Єдиному державному реєстру ветеранів війни взаємодіяти з іншими державними реєстрами і обмінюватися даними.

Цей реєстр вже створено Міністерством у справах ветеранів. Створений він не за кошти державного бюджету, а за кошти донорів. І для того щоб його запустити, якраз потрібно прийняти цей законопроект, про що я вас і прошу, і прийняти його не лише за основу, а й в цілому. Він дуже маленький, але дуже потрібний.

Дякую (Оплески).

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується співдоповідач — голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Миколаївна Третьякова.

Будь ласка.

**ТРЕТЬЯКОВА Г.М.** Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Законопроєкт, власне, передбачає впровадження електронного посвідчення ветерана або учасника бойових дій. Саме для того щоб це посвідчення працювало так само, як паперове, потрібен інформаційний обмін між усіма базами даних, і тієї бази даних, яка створюється в Міністерстві у справах ветеранів, з іншими базами.

Є пропозиція від Асоціації міст України переглянути між першим та другим читаннями, в який спосіб будуть фінансуватися місцеві органи влади, територіальні громади, які будуть займатися верифікацією цього посвідчення. Тому комітет, розглянувши на своєму засіданні 20 жовтня цей законопроект, рекомендує прийняти його за основу. Просимо зал підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, була необхідність обговорити цей законопроект. Прошу записатися: два – за, два – проти. Дякую.

Слово надається народному депутату Богданцю Андрію Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

**БОГДАНЕЦЬ А.В.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, цим законопроектом ми полегшуємо процедуру отримання та використання посвідчення ветерана шляхом його оцифрування. Таким чином ми спростимо життя нашим ветеранам — людям, які, незважаючи на свої сімейні обставини, на свій життєвий шлях, пішли захищати свою країну. Адже після прийняття цього законопроекту для підтвердження свого статусу, отримання пільг та компенсацій їм буде достатньо показати електронне посвідчення у мобільному додатку, яке формується безоплатно засобами єдиного державного веб-порталу і діятиме на всій території України.

Також налагоджуємо автоматичний інформаційний обмін між Єдиним державним реєстром ветеранів війни та банком даних, держателями яких є державні органи та органи місцевого самоврядування. Таким чином ми спростимо доступ до отримання пільг і позбавимося бюрократії під час отримання цих посвідчень.

Прошу підтримати.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Зінкевич Яні Вадимівні, фракція «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Дякую. Я щиро задоволена, тому що є співавтором цього законопроєкту. Нам, разом з іншими депутатами-ветеранами у Верховній Раді, вдалося об'єднатися, дійти якоїсь спільної позиції і все це висловити в даному законопроєкті. Сподіваюся на його підтримку, тому що це надзвичайно важливо. Ми повинні спрощувати отримання тих чи інших пільг ветеранами, тому що дуже часто це люди, які вже мають проблеми зі здоров'ям, вони можуть банально не мати безбар'єрного доступу до того чи іншого середовища, і це значно полегшить їхнє життя, в тому числі і моє життя як ветеранки.

Тому прошу кожного підтримати, і хочу буквально на маленькій деталі зауважити: хотілося б, щоб під час реалізації цього законопроекту все ж звернули увагу на збої в роботі електронних систем, бо, як ми сьогодні навіть чули, був дуже великий збій в роботі єдиного державного порталу Дія, і не хотілося б, щоб були збої в роботі сервісу для ветеранів.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово надається народному депутату України Роману Костенку. Будь ласка.

**КОСТЕНКО Р.В.** Доброго дня, шановні колеги! Цифровізація — це дійсно гарний і сучасний тренд. Запроваджуючи її, ми не повинні забувати про таку велику категорію наших громадян, як ветерани війни і учасники Революції Гідності. Дійсно, ми повинні їх підтримати і надати насамперед Міністерству у справах ветеранів змогу спростити процедуру використання цих посвідчень і реалізувати напрям, про який ми тут говоримо.

Тому фракція «Голос» буде підтримувати цей законопроект та закликає всіх підтримати його і наших ветеранів, яких з кожним днем стає дедалі більше і відповідальність за яких несе наше суспільство.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Констанкевич Ірина Мирославівна, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка.

**КОНСТАНКЕВИЧ І.М.** Прошу передати слово Тарасу Івановичу Батенку.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** З превеликим задоволенням. Тарасе Івановичу, будь ласка.

**БАТЕНКО Т.І.** Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє», безумовно, за полегшення життя наших ветеранів і за зменшення кількості бюрократичних перепон на їхньому непростому шляху і в житті. Тому ми, безумовно, за запровадження електронного посвідчення ветерана, яке полегшить підтвердження відповідного статусу ветеранами, отримання пільг і компенсацій.

Разом з тим, звертаємо увагу на те, що є певні ризики, тому ми можемо підтримати його лише в першому читанні. Вони насамперед стосуються невизначеності обсягу і переліку персональних даних, особливо чутливих для даної категорії громадян, ветеранів України, які може отримувати розпорядник, тобто Єдиний державний реєстр ветеранів війни.

Ми також звертаємо увагу на невизначеність порядку доступу до автоматизованих інформаційних і довідкових систем. Цей порядок треба розробити.

Також  $\epsilon$  зауваження безпосередньо до обробки, що може призвести до обробки надмірної кількості персональних даних ветеранів чутливого характеру, зокрема тих, які стосуються медичної інформації, що містяться в Електронній системі охорони здоров'я, і так далі.

Тому за доопрацювання до другого читання ми голосуємо «за», а зараз підтримаємо в першому читанні.

Дякую.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Шановні колеги, хто ще бажає виступити? Бачу, Цимбалюк Михайло Михайлович. Ніхто? Я маю на увазі, ніхто не виступав?

**ЦИМБАЛЮК М.М.** «Батьківщина». Наша команда послідовно підтримує ветеранський рух і вважає, що прийняття цього законопроекту дасть змогу удосконалити не лише облік, але й ті послуги, які сьогодні відповідно до чинного законодавства надаються нашим ветеранам.

Ба більше, це стосується більш як 1 мільйона 200 тисяч наших громадян. Через це дуже важливо після прийняття таких законів чітко вибудувати систему захисту і надання послуг ветеранам. Йдеться про те, що нашим госпіталям нарешті слід надати певний статус, і щоб Міністерство у справах ветеранів ними опікувалося, щоб за територіальним принципом надавали психологічну, моральну, а також медичну допомогу ветеранам, які захищають...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, обговорення завершено. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни та запровадження електронного посвідчення ветерана» (№ 5694) за основу.

Готові проголосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція скоротити строки подання поправок та пропозицій. Думаю, в сім днів можна вкластися.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подання поправок та пропозицій і підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни та запровадження електронного посвідчення ветерана» (№ 5694).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилося ще три законодавчих акти, тому прошу мобілізувати наші сили. Переходимо... У нас два законопроекти у другому читанні (*Шум у залі*). Ні, не можемо.

Ми починаємо. Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» щодо приведення у відповідність із деякими законодавчими актами» (№ 4542). Є пропозиція… Чи хтось буде наполягати? Ніхто не наполягає, так? Зараз, одну секундочку.

Тоді, шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» щодо приведення у відповідність із деякими

законодавчими актами» (№ 4542) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 282.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій» (№ 5253-1).

Без обговорення, чи хтось буде наполягати? Хтось буде наполягати чи голосуємо? (Шум у залі). Я бачу, Макаров і хто? І Артур Володимирович, звичайно. Які у вас поправки, Артуре Володимировичу? Макаров сказав, що він буде ставити на підтвердження одну поправку, так? Тобто тільки цю поправку ми голосуємо?

Макаров Олег Анатолійович. Будь ласка.

**МАКАРОВ О.А.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Ставлю на підтвердження і прошу не голосувати за поправку 43.

Про що ця поправка? Ця поправка про здоровий глузд. Згідно з цією поправкою політична партія може бути позбавлена фінансування за заявою, підписаною не менш як половиною від складу депутатської фракції політичної партії у Верховній Раді України. Крім того, цю заяву можуть підписати всі безпартійні члени фракції політичної партії.

Відповідно до цієї норми політична партія може бути позбавлена фінансування внаслідок внутрішнього конфлікту в одній маленькій фракції. Це повний абсурд. Я переконаний, що таку поправку не можна підтримувати. Справа політичної партії — це справа політичної партії, і саме їй вирішувати питання про наявність державного фінансування...

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

**КОСТІН А.Є.** Шановні колеги, державне фінансування отримує лише та політична партія, яка обрана до українського парламенту, і цю політичну партію в парламенті представляє відповідна фракція політичної партії. І в списках кандидатів, які були обрані парламентом, і в списках відповідної фракції є народні депутати, які не є членами партії, і є ті, які є членами партії, тому питання щодо того, є ці люди партійними чи безпартійними взагалі не має сенсу. Але ми

вважаємо, що цю поправку треба залишити, тому що фракція політичної партії безпосередньо пов'язана з політичною партією, яка була обрана до парламенту і фінансується за кошти українських громадян (Оплески).

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дивіться, ситуація така. Поправка 43 врахована частково. Олег Анатолійович пропонує поставити її на підтвердження, тому я ставлю її на підтвердження в тій редакції, яку запропонував комітет. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 157.

Рішення не прийнято.

Устінова, з процедури. Будь ласка, пані Устінова.

**УСТІНОВА О.Ю.** Шановні колеги, прошу поставити на врахування мою поправку 93. Хочу пояснити, про що ця поправка.

Зараз ми фактично цим законопроектом повертаємо врешті-решт фінансову звітність для політичних партій. Хочу всім нагадати, що ми людям повернули її через два місяці після COVID-19, а політичні партії півтора року не подають свою фінансову звітність. Для того щоб зараз прибрати пробіл в законодавстві, який дає змогу партіям далі нехтувати цим і не подавати звіти, дуже прошу підтримати поправку 93. Дякую.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

# КОСТІН А.Є. Дякую, шановна пані Олександро.

Дійсно, однією з головних цілей цього законопроекту є відновлення звітування політичних партій про свої видатки, і комітет цілком підтримує цю позицію. Вона також відображена в «Прикінцевих положеннях» цього законопроекту. Але для того щоб після першого звітування політичні партії звітували в режимі, який був до введення карантину, вважаю за необхідне підтримати поправку 93, яка щойно була оголошена народним депутатом Устіновою.

Голосуймо «за».

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 93 народної депутатки Устінової. Комітет, в принципі, підтримує цю поправку, тому прошу голосувати.

(3a) - 205.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ніхто більше не наполягає на поправках?

Поправка 24. Будь ласка, Жмеренецький.

**ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги, хочу звернути вашу увагу на поправку 24, яка може обнулити взагалі суть цього законопроекту.

Суть цієї поправки в тому, що партії мають звітувати про ті фінансові зобов'язання, термін виконання яких вже настав. Тобто партія може взяти якісь довгострокові позики, наприклад, якісь олігархічні гроші, грубо кажучи, на 10 чи на 20 років. Термін виконання цих зобов'язань за угодою не настав і, відповідно, партія не буде відображати ці гроші в своїх звітах. Є висновок НАЗК, є висновок експертів, що ця поправка є дуже небезпечною. Вона може дати партіям змогу залучати тіньові кошти і не відображати їх у своїх звітах.

Тому прошу провалити цю поправку, бо вона псує всю мету законопроекту про поліпшення прозорості партійних фінансів.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 24. Позиція комітету.

**КОСТІН А.Є.** Ця поправка була підтримана комітетом, тому що вона про правову визначеність. Бухгалтери політичних партій відображають звітність відповідно до законодавства, яке регулює цю діяльність. На жаль, чинне законодавство не містить правової визначеності. Тому запропонованою поправкою 24 ця правова визначеність встановлюється, і наразі це буде вирішуватися на рівні закону, а не роз'яснень НАЗК. Тому прошу цю поправку підтримати.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 24. Вона врахована комітетом, але народний депутат Жмеренецький просить поставити її на підтвердження. Позиція комітету: залишити цю поправку врахованою. Тому прошу голосувати.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій» (№ 5253-1) у другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками.

Готові? Прошу голосувати.

(3a) - 285.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

I залишився у нас крайній... Перепрошую, не крайній, мене вже виправляли, заключний законопроект № 2553, до розгляду якого дуже просив нас

залишитися Андрій Вікторович Жупанин. Запрошую його до слова, це повторне друге читання.

Шановні колеги, чи буде хтось наполягати? Ніхто не буде. А, буде. Кучеренко Олексій Юрійович. Яка поправка одразу кажіть.

#### **КУЧЕРЕНКО О.Ю.** Дякую. Фракція «Батьківщина». Поправка 15.

Шановні колеги, я вибачаюся, що затримую вас на певний час, але я роблю це не лише для того, щоб ви отримали необхідну інформацію, але й для того, щоб українці зрозуміли, як в результаті прийняття таких законів будуть зростати, на жаль, платіжки, хоча ідея цього законопроекту непогана.

Тепер щодо поправки 15. Ми разом з колегами Скороход та Камельчуком запропонували доручити державному органу, центральному органу виконавчої влади — Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів і захисту споживачів — здійснення контролю за дотриманням технічного регламенту і якістю природного газу. Бо сьогодні, ви розумієте, мільйони українців скаржаться, що він не горить, він навіть не палає. І я не розумію, чому колеги з комітету відхилили цю поправку. Я дуже хотів би, щоб ви її підтримали, щоб ми розуміли...

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ЖУПАНИН А.В. Дякую, Олексію Юрійовичу. Ідея хороша, ідею загалом ми підтримуємо. Ми вважаємо, що імплементація цієї ідеї вимагає внесення змін до кількох законодавчих актів України, і це було підтверджено на нараді з Міністерством енергетики України. Тому ми зараз збираємо робочу групу, яка напрацює робочий варіант запропонованої вами пропозиції для того, щоб внести її окремо в окремому законодавчому акті і подати як окремі зміни до законодавства України. Тому ідея загалом хороша, ми її підтримуємо. Напрацьовуємо більш повну редакцію, вас залучимо в тому числі.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Олексію Юрійовичу, ви наполягаєте на тому, щоб за неї голосували, чи, можливо, пояснення задовольнило вас? Не полягаєте, так? Дякую.

Шановні колеги, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України…» А, наполягаєте? Я перепрошую тоді, бо я запитав, а ви… Добре, я побачив.

Давайте тоді, я перепрошую, попереднє, анулюємо.

Поправка 15 народного депутата Кучеренка. Він наполягає на її врахуванні. Комітет пояснив ситуацію, тому прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 99$ .

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, а тепер можемо переходити до... A, у вас п'ять поправок? Будь ласка, яка наступна? Олексію Юрійовичу, будь ласка.

**КУЧЕРЕНКО О.Ю.** Якщо там хтось не розуміє цих поправок, то я потім у вас на окрузі поясню вашим виборцям, шановні депутати.

Тепер щодо поправки 16. Ми доручили... Ми хотіли ввести і доручити уряду здійснювати державне заохочення за впровадження систем обліку. У нас не просто застарілі прилади обліку, у нас 2 мільйони ще не вистачає. Два мільйони споживачів без приладів обліку. І коли ми хочемо рахувати газ в калоріях, то треба і відповідні прилади обліку, держава має підтримувати це. Якщо ви думаєте, що ви закладете витрати на ці прилади обліку в тариф, то ви глибоко помиляєтеся: цей тариф буде непідйомний. Я не розумію, чому колеги не підтримали таку суттєву поправку стосовно державної політики в цьому напрямі і просив би підтримати її.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, поправка 16. Вона врахована комітетом частково. Водночає автор наполягає на повному її врахуванні. Тому прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 17, так, Олексію Юрійовичу?

**КУЧЕРЕНКО О.Ю.** Так, абсолютно вірно. Поправка 17... Шановні колеги, особливо депутати-мажоритарники, прошу вас бути дуже уважним. Ця поправка достатньо проста. Ми разом з колегами, разом з пані Скороход, пропонуємо доручити і на законодавчому рівні визначити, що державна компанія, яка має у своєму пакеті 100 відсотків акцій у власності держави (я не буду приховувати, йдеться насамперед про НАК «Нафтогаз України»), зобов'язана продавати газ українського видобутку українському населенню за ціною, яка формується за дуже простою формулою — це собівартість плюс рентабельність.

Ця поправка  $\epsilon$  принциповою, я дуже прошу підтримати її, бо тоді і нам, і вам буде що розповідати нашим виборцям: чому зроста $\epsilon$  ціна на газ і що ми робимо для того, щоб цього...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Поправка 17. Комітетом вона відхилена. Тому, шановні колеги, прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Олексію Юрійовичу. У вас ще дві поправки? Яка?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ще дві поправки. Поправка 40.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Поправка 40.

**КУЧЕРЕНКО О.Ю.** Дякую. Ну, що, шановні колеги. Вочевидь для мене і для всіх українців, цей законопроєкт, так само, як і будь-який інший, розроблявся за вказівкою НАК «Нафтогаз України». І саме це є величезною бідою. Їх, на превеликий жаль, як попередня влада виконувала, так і ви, шановні «слуги народу», продовжуєте обслуговувати цю державну монополію.

Про що йдеться в поправці 40? Ми пропонуємо, щоб в платіжках у людей була абсолютна зрозуміла формула і пояснення, як кубометри газу перераховуються в калорійність. Бо, повірте мені, дурити можна як на кубометрах, так і на гігакалоріях та джоулях. І якщо ми цього не зробимо, то буде продовження цієї дурні, і дурити будуть вже в калоріях. Від цього українцям легше не стане. Прошу...

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Поправка 40. Вона врахована частково. Водночас автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 54.

Рішення не прийнято.

I завершальна поправка. Олексію Юрійовичу, яка?

**КУЧЕРЕНКО О.Ю.** Дякую. Поправка 99. Шановні українці, я вже не звертаюся до депутатів, я насамперед звертаюся до українців. Думаю, вже вся країна, як мінімум, переважна її більшість, зрозуміла, що всі біди в газовому секторі, всі біди на так званому ринку газу з цими рахунками, з цими боргами, з цим зловживанням, сконцентровані в існуванні однієї гіпермонополії, шахрайської гіпермонополії під назвою НАК «Нафтогаз України».

Зрозумійте, «слуги народу», рано чи пізно вам доведеться зробити аудит цієї компанії, доведеться доповісти українському народу, куди діваються десятки і сотні мільярдів гривень. А ми з колегою Скороход пропонуємо раз і назавжди вирішити цю проблему — доручити уряду у найкоротший строк ліквідувати НАК «Нафтогаз України» як причину всіх проблем у газовій сфері України.

Прошу підтримати.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ставиться на голосування поправка 99 народного депутата Кучеренка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$ .

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» (№ 2553) у другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю.

Шановні колеги, я дуже дякую... «За» — 250, так.

Шановні народні депутати, позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Дякую.